

DATOS IDENTIFICATIVOS

Prevención e intervención nas alteracións comunicativa-lingüísticas

Materia	Prevención e intervención nas alteracións comunicativa-lingüísticas			
Código	V51G110V01955			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	García Cajide, María Purificación			
Profesorado	García Cajide, María Purificación			
Correo-e	mariapurificacion.garciacajide@ceu.es			
Web	http://mariapurificacion.garciacajide@ceu.es			
Descrición xeral	La detención y prevención de los problemas en las alteraciones comunicativo-lingüísticas, en el desarrollo del niño, es fundamental para su aprendizaje escolar y desarrollo madurativo.			

Competencias

Código	
CG1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
CG2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.
CG3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
CG4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
CG5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.
CG6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión.
CG7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
CG9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.
CG10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias.
CG11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas nos estudantes.
CE1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
CE2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
CE4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
CE6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
CE7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
CE11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar.
CE17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar devanditos trastornos.
CE19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.

CE21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
CE42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
CE43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
CE62	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT13	Razoamento crítico
CT14	Compromiso ético
CT15	Aprendizaxe autónoma
CT17	Creatividade
CT18	Lideranza

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias		
Coñecer e comprender os procesos de diagnósticos e obxectivos de a avaliación.	CG1	CE1	CT1
Comprender os procesos de aprendizaxe relativos a o neno, en o contexto familiar, social e escolar.	CG2	CE2	CT2
	CG3	CE7	CT13
	CG4	CE11	
	CG5	CE42	
	CG6	CE62	
	CG11		
Coñecer como detectar e avaliar as dificultades ou alteracións máis comúns que se producen en a adquisición e desenvolvemento lingüístico. Saber informar e colaborar en o seu tratamento.	CG1	CE1	CT1
	CG2	CE2	CT2
	CG5	CE4	CT7
	CG6	CE6	CT8
	CG11	CE7	CT9
Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento de a audición e a linguaxe de estes estudantes e identificar disfuncións..		CE11	CT12
		CE42	CT13
	CG4	CE6	CT1
	CG5	CE7	CT2
	CG10	CE11	CT7
Saber informar e colaborar con outros profesionais para abordar as necesidades educativas especiais que se suscitan.	CG11	CE17	CT8
		CE21	CT9
Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afecten a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.			CT13
			CT14
Adquirir recursos necesarios para a elaboración de unha intervención personalizada.	CG3	CE1	CT1
	CG5	CE2	CT2
	CG6	CE4	CT7
	CG7	CE7	CT8
	CG9	CE11	CT12
	CG10	CE19	CT13
	CG11	CE43	CT14
			CT15
			CT17
		CT18	
Analizar e comprender os procesos educativos en o aula e fóra de iso.	CG1	CE1	CT1
	CG3	CE2	CT7
	CG5	CE4	CT8
	CG6	CE6	CT9
		CE7	
		CE17	
		CE43	
Coñecer os procesos de interacción e comunicación en o aula.	CG1	CE1	CT1
	CG3	CE2	CT7
	CG5	CE4	CT8
	CG6	CE6	CT9
		CE7	

Contidos

Tema	
1. Avaliación de a linguaxe.	1.1.- Compoñentes de o proceso. 1.2.- Obxectivos de avaliación. 1.3.- Contidos de a avaliación.
2. O diagnóstico.	2.1.- O diagnóstico.

3. A intervención e os seus obxectivos.	3.1.- Contidos da intervención. 3.2.- Modelos, procedementos e estratexias de intervención.
4. Diagnóstico e intervención nas alteracións da articulación.	4.1.- Dislalias. 4.2.- Disartria. 4.3.- Disglosias. 4.4.- Análisis e resolución de casos
5. Diagnóstico e intervención nas alteracións de fluidez verbal.	5.1.- Disfemias. 5.2.- Análisis e resolución de casos
6. Diagnóstico e intervención da comunicación.	6.1.- Afasia. 6.2.- Disfasia. 6.3.- Mutismo Selectivo. 6.4.- Análisis e resolución de casos.
7. Trastornos da comunicación e a linguaxe no espectro autista.	7.1.- Diagnóstico e intervención. 7.2.- SAAC (Sistemas Aumentativos e/ou Alternativos da Comunicación). 7.3.- Análisis e resolución de casos.
8. Diagnóstico e intervención na discapacidade mental.	8.1.- Diagnóstico e intervención. 8.2.- Análisis e resolución de casos.
9. Diagnóstico e intervención na discapacidade motora.	9.1.- Diagnóstico e intervención. 9.2.- Análisis e resolución de casos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	2	0	2
Presentación	2	0	2
Lección maxistral	32	31	63
Traballo tutelado	14	12	26
Seminario	2	0	2
Estudo de casos	2	12	14

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Actividades enfocadas a o traballo sobre un tema específico, que permiten afrontar ou completar os contidos de a materia. Pódese usar como complemento de as clases teóricas.
Presentación	Exposición, por parte de o alumno, ante o docente e o grupo de clase, de un tema asignado por o profesor, con contidos de a materia ou achega de os resultados de un traballo, exercicio ou proxecto. Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo.
Lección maxistral	Exposición de contidos e bases teóricas de a materia, por parte de o profesorado, incluíndo as directrices para desenvolver traballos, casos ou proxectos por os estudantes.
Traballo tutelado	Exposición e traballos sobre casos.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén con o profesor de a materia, para asesoramento e desenvolvemento de actividades de a materia e o proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Os estudantes disporán de atención personalizada, tanto en horas de tutoría (consultar web facultade) como en horas de traballo en grupo. Nelas atenderanse e resolverán todas as dúbidas existentes. . Previa comunicación coa profesora, poderase marcar outro día e hora, en caso de non poder realizarse no devandito día.
Traballo tutelado	Os estudantes disporán de atención personalizada, tanto en horas de tutoría (consultar web facultade) como en horas de traballo en grupo. Nelas atenderanse e resolverán todas as dúbidas existentes. . Previa comunicación coa profesora, poderase marcar outro día e hora, en caso de non poder realizarse no devandito día.

Avaliación

Descrición	Cualificación Competencias Avaliadas
Traballo tuteladoExposición e resolución de casos.	40
Estudo de casos Exame sobre a resolución de un caso e traballo a desenvolver sobre o mesmo.	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

Valorácese a participación activa, durante as clases. Así como o traballo en equipo e a asistencia a clase (10%)

A avaliación sera continua a o longo de o curso académico

O alumnado que debido a as súas circunstancias especiais, asista menos de 6 días lectivos a clase, terá que axustarse - previa comunicación con a profesora- a unha avaliación específica e a a realización de un traballo.

Data exame segundo calendario oficial. Horario e data publicado en a web.

Este documento é unha declaración de intencións sobre o traballo de os estudantes en a materia; polo que pode sufrir lixeiras modificacións derivadas de o consenso con o grupo clase ou por circunstancias imprevistas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Gallardo Ruíz, J.R. y Gallego Ortega, J.L., **Manual de Logopedia escolar; un enfoque practico**, 4a.ed, Aljibe, 2003

ARASAC,

Orientación Andújar,

Mi aula de P.T.,

El sonido de la hierba al crecer,

Puyuelo Sanclemente, M et Rondal, J, **Manual de desarrollo y alteraciones del lenguaje; aspectos evolutivos y patología en el niño y el adulto**, Masson, 2003

Perianez, Jose Antonio y Rios-Lago, Marcos, **Guía de intervención logopedica en las funciones ejecutivas**, Sintesis, 2017

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Desenvolvemento da linguaxe/V51G110V01951

Recursos didácticos na aula de audición e linguaxe/V51G110V01954

Materias que se recomenda cursar simultáneamente

Proceso lecto-escritor: desenvolvemento, alteracións, avaliación e tratamento/V51G110V01953

Psicopatoloxía da audición e da linguaxe/V51G110V01952

Recursos didácticos na aula de audición e linguaxe/V51G110V01954

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Desenvolvemento motor/V51G110V01202

Didáctica da lingua e a literatura infantil/V51G110V01404

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/V51G110V01305

Outros comentarios

Asistencia a clase. Avaliación continua do alumno en que se valorase a asistencia e a participación activa do mesmo durante as clases.

Os alumnos que non asistan a clase, deberán porse en contacto coa profesora, para tutorías e preparación do exame final.